

MARTFÚ

MŰVELŐDÉSI KÖZPONT KÖRNYEZETÉNEK ÁTALAKÍTÁSA

Fakivágási tervdokumentáció

Készítette:

PETRE ANNA GABRIELLA

okl. táj- és kertépítész mérnök

K2-16-0266

FLOSZBERGER DORKA

tájépítész-mérnök MSc

2016. március 31.

Tartalomjegyzék

Tervezői nyilatkozat.....	3
Tervezői nyilatkozat.....	4
Műszaki leírás	5

I.	Terület bemutatása	5
II.	Fakivágási koncepció	5
III.	Fenntartásra vonatkozó előírások.....	7
IV.	Munkavédelem	8
Mellékletek.....		9
I.	Tervlapok	9
II.	Növényértékelés	9

Tervezői nyilatkozat

Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet és a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről értelmében az alábbi nyilatkozatot teszem:

A tervezett műszaki megoldások megfelelnek a vonatkozó jogszabályoknak és hatósági előírásoknak.

A tervdokumentáció felelős tervezője rendelkezik a megfelelő tervezői jogosultsággal.

Szajol, 2016-03-31

.....

Petre Anna Gabriella

okl. táj- és kertépítész mérnök

tervezői nyilvántartási száma:

K 2-16 – 0266

Tervezői nyilatkozat

Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet és a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről értelmében az alábbi nyilatkozatot teszem:

A tervezett műszaki megoldások megfelelnek a vonatkozó jogszabályoknak, hatósági előírásoknak, általános érvényű és eseti előírásoknak.

A tervdokumentáció tervezője rendelkezik a megfelelő tervezői szaktudással és végzettséggel.

Pápa, 2016-03-31

Flószberger Dorka

tájépítésszámárnök MSc

Műszaki leírás

I. Terület bemutatása

A felújításra váró terület Martfű belterületén, a Tisza egykori árterében található, a volt Tisza Cipőgyár közelében fekvő Művelődési Központ körül helyezkedik el. A meglévő közpark körül öleli a középületet, azonban a gyepes felületei, idős fái és sövényei mára kusza és rendezetlen képet mutatnak, mellyel használhatósága és a Központ látványa leromlott. ű

A területen még megmaradt szép, idős kocsányos tölgyek, platánok, kislevelű hársak és fenyők mellett számos új telepítésű ezüst és zöld juhar is található, melyek kevésbé illenek a park évtizedekkel ezelőtti eredeti látványképébe. A park számos elöregedett, beteg vagy tájidegen faegyednek is otthont ad, melyek nagyban csökkentik a terület biztonságosságát, hiszen sok esetben törékeny vagy száraz egyedeokról van szó. Az átláthatóságot a terebélyes cserjék rontják, vagy épp az tervezett minták tűnnek el a hiányos sövények miatt.

A terület felfrissítése és kellemes hangulatának megteremtése érdekében javasolt a meglévő burkolatok és az utcabútorok cseréje, a cserjefoltok, sövények és a fák állapotára való tekintettel szükséges az egyes egyedek ifjítása, kivágása vagy cseréje, ezáltal a park biztonságos és nyugodt környezetet biztosíthat a Művelődési Központhoz érkezők és a kikapcsolódni vágyó lakosság számára.

II. Fakivágási koncepció

A park növényállománya erőteljes felújításra szorul. A fakivágási és pótlási munkákat egymással párhuzamosan, időben elosztva és ütemezve lehet elvégezni. A fakivágásokat követően javasolt a fatuskók talajszint alá 20–25 cm-re történő visszavágása, mely a további használatot – fásítás, burkolat kialakítás, utcabútorok kihelyezése, továbbá a balesetveszélyes helyzetek megelőzése miatt – elősegíti.

1. ütem: 8 fa

Néhány zöld és ezüst juhar elérte műszaki életkorát emiatt a kártevők és kórokozók könnyebben támadják meg, a továbbiakban állapotuk és esztétika értékük csak romlik, így kivágásuk javasolt.

2. ütem: 31 fa

A beteg, odvas, golyvás és száraz egyedek kivágása mind baleset megelőzési szempontból, mind az egészséges egyedek megóvása miatt fontos.

3. ütem: 25 fa, 1 cserje

Az invazív és adventív növények eltávolítása mihamarabb javasolt, mivel gyorsan terjednek és az őshonos, a park értékét növelő fajokat kiszorítják, helyüket és életterüket elfoglalják. Az invazív fajok listája a 346/2008. (XII.30.) Korm. rendelet 1. mellékletében található. A rendelet 2. § (4) bekezdése kimondja, hogy terjedésüket meg kell akadályozni.

4. ütem: 19 fa

Számos faegyed térhiány miatt kivágandó, mivel a szomszédos fák vagy épület miatt nem kap elég fényt, vagy a zsúfoltság miatt nincs hova nőnie, esetleg már súlypont probléma is felmerült, ami törékennyé és balesetveszélyessé tette.

A fák díszértéke és egészségi állapota a száraz és megnyúlt ágak eltávolításával, gallyazással vagy a rosszabb állapotú egyedeknél ifjítással javítható. A jegenyenyarak esetében a fák állékonyosságát jelentősen növeli a fák koronájának 2/3-dal való csökkentése. A sövények és cserjék többsége is ifjításra vagy pótlásra szorul, ezzel esztétikai és fizikai állapotuk helyrehozható és még sokáig értékes díszei lehetnek a parknak. A sövényeket 30 cm magasságig szükséges visszavágni, és a hiányos szakaszokat azonos cserjefajjal pótolni.

A vezetékeknél a fák csonkítása helyett javasolt a vezetékek áthelyezése, amennyiben arra lehetőség van föld alatti kábelek alkalmazása. A sportpálya mellett futó fasor esetében a vezetéket déli irányba célszerű áthelyezni.

A területen ugyan számos faegyed kerül kivágásra különböző, de többségében egészségügyi okok miatt, mely a megmaradó fák védelmében fontos szempont. A növényállomány a terület nyugati oldalán van rosszabb állapotban, azonban a beteg egyedek eltávolításával a fiatal és egészséges állomány több fényhez és térhez jut, mely növekedésük és egészséges fejlődésük szempontjából előnyös. A megtisztított területeken nagyobb gyepek alakulnak ki és a teljes park átláthatóságát javítják, emellett alkalmasak szabadidős tevékenységekhez, játékokhoz, pihenéshez. Megfelelő parkberendezési tárgyakkal kiegészítve a lakosság számára aktív és passzív pihenéshez nyújthat tökéletes színteret.

A kivágandó, gallyazandó és ifjítandó fák és cserjék a Fakivágási tervlapon (R-2) kerültek ábrázolásra, valamint a teljes fényképes lista a mellékletben található.

III. Parkmegújítási koncepció

Annak érdekében, hogy a felújított park igazán kellemes környezetet biztosítson a látogatók számára a beteg, balesetveszélyes és invazív faegyedek eltávolítása, valamint a növényállomány gallyazása és ifjítása mellett a gyepfelület felújítása is szükséges. A park bizonyos területein, ahol kitaposott vagy kiégett a fű, illetve ahol több fa kerül kivágása és tuskózásra célszerű teljes gyepfelújítást végezni. A teljes gyepfelújítással érintett területeket a Tervezett állapot (R-3) című tervlap ábrázolja. Ezeken a részeken talajcsere és füvesítés szükséges. A teljes felújítással nem érintett gyepes területeken gyepszellőztetés, starter műtrágya kiszórása és fűmag felülvetés szükséges.

A fűmagvetés során csenkesztűsúlyos (*Festuca sp.*) fűmagkeveréket kell alkalmazni, mert a csapadékszegény nyári időszakot jobban elviseli, és a taposást is tűri.

A sövények több esetben hiányosak, vagy szakaszonként elszáradt, esetleg beteg egyedek csúfítják a látványt. Ezen foghíjas szakaszokon mindenképp szükséges a száraz cserjék eltávolítása, illetve a cserjék pótlása 6 db/fm sűrűséggel.

A kivágott fák pótlása a tervezési területen teljes egészében nem javasolt, a teljes mennyiségű pótlást a település más közterületein kell elvégezni. A telepítendő fák a tervezett állapoton jelenleg nincsenek megjelölve, helyüket és fajtájukat az igényekhez alkalmazkodó leendő funkcióknak megfelelően szükséges megválasztani. Javasolt elsősorban a sportpálya környezetében, valamint attól délre és az utakhoz közel eső szakaszokon elhelyezni az új fákat, melyek 14/16 törzskörméretű, 3 alkalommal iskolázott sorfa minőségű, földlabdás egyedeket. Az erre alkalmas részeken ligetes elrendezést kell alkalmazni, így kellemes, árnyékos és jól használható területek alakíthatóak ki. A telepítésnél javasolt az őshonos és tájba illő fajok előnyben részesítése, így a kocsányos tölgy (*Quercus robur*), a kislevelű és ezüst hárs (*Tilia cordata* és *T. tomentosa*) és a magas kőris (*Fraxinus excelsior*) lehetnek a park díszei, melyek időtálló, egészséges és jól használható faállományt biztosítanak a közparknak hosszú évekig. Az ezüst és zöld juharokat (*Acer saccharinum* és *A. negundo*) javasolt a pótlás esetén korai vagy hegyi juharral (*A. platanoides* és *A. pseudoplatanus*) helyettesíteni, mivel ezek a fajok sokkal ellenállóbbak hazánkban észak amerikai rokoniaknál.

A telepítésre kerülő növényeknek meg kell felelniük a díszfák, díszcserjék közterületi fásításra vonatkozó MSZ 12172:1998 előírásainak.

A parkban található burkolatok és padok felújítása vagy cseréje javasolt, mivel nagy részük használhatatlan állapotban van. A kellemes környezet kialakítása érdekében célszerű a burkolatok struktúráját átalakítani, alsóbbrendű ösvényeket is elhelyezni, hogy a teljes park feltárható, használható és élvezhető legyen. További utcabútorok kihelyezése tanácsolt a parkhasználók kényelmes pihenése érdekében. A park használhatóságát nagyban elősegíti a kialakított burkolatok melletti magas fénypontú térvilágítás kiépítése.

IV. Fenntartásra vonatkozó előírások

A park gyepes felülete rendszeres fűnyírást igényel. A keletkezett kaszálékot a területről el kell távolítani. A gyepfelület tápanyag visszapótlását évente 3 alkalommal, míg a szellőztetését 2 alkalommal kell elvégezni.

A cserjéken javasolt évente egy alkalommal az alakító- és ifjító metszést elvégezni, azok megfelelő fejlődése és méretük karbantartása miatt.

A terület fenyőállománya a következő 10–15 évben lecserélendő, mivel hamarosan eléri műszaki életkorukat, és törékennyé, beteggé válnak, továbbá esztétikai értékük jelentősen csökken. Ezek az egyedek a Művelődési Központ bejáratának közelében helyezkednek el, így az idelátogatók első benyomásához is nagyban hozzájárulnak.

V. Munkavédelem

A kivitelezés során a kivitelezőnek, illetve a vállalkozónak kell megadni és biztosítani a munkahelyi biztonságtechnikai, egészség és környezetvédelmi előírásokat, az ágazati munkavédelmi előírásoknak megfelelően. A kivitelező köteles a munkák végzése során betartani a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény előírásait.

Mindamellettt ezúton felhívom a kivitelező figyelmét:

1. A munkaterület munkavégzés alatti körbekerítésére, és kitáblázására.
2. A közművek tényleges nyomvonaláról a helyszínen meg kell győződni. A közművek közelében a körültekintő földmunkavégzésre. A közműszolgáltatók nyilatkozatainak megfelelően a szakfelügyeletet igénybe kell venni a földmunkák végzéséhez.
3. A maradó fák környezetében végzett gépi munkák során a törzseket kalodázással védeni kell az esetleges sérülésektől.
4. A biztonságtechnikai és balesetelhárítási rendszabályokat be kell tartani, arról a dolgozókat a helyszínen ki kell oktatni és velük a rendszabályokat be kell tartatni.
5. A földmunkák során az MSZ 04-904-83. szabvány előírásainak betartása kötelező. Ezen túlmenően az építési módra vonatkozó további biztonságtechnikai követelményeket is be kell tartani.
6. A gépek telepítésekor az MSZ 04-965-84 szabványban foglaltak az irányadók. A különböző munkafázisokhoz tartozó gépek és segédeszközök üzemeltetési leírásában foglalt biztonságtechnikai előírásokat tudatosítani kell, és betartásáról gondoskodni kell.
7. Az MSZ 04-900-83 szabvány azokat az általános követelményeket és biztonságtechnikai ellenőrzéseket tartalmazza, melyeket minden építési munkahelyen be kell tartani.
8. Oktatással fel kell készíteni a dolgozókat az aktuális munkafázis megkezdése előtt az elvégzendő feladatokra, a balesetveszélyes tevékenységekre, a veszélyforrásokra, a balesetek megelőzésének szabályaira. Az oktatás tárgyát írásban rögzíteni kell (Balesetvédelmi napló), és a dolgozókkal elismertetésképpen alá kell íratni.
9. Fel kell hívni a figyelmet a munkahelyi rend és tisztaság fontosságára, valamint az egészségügyi követelmények biztosítására.

Mellékletek

I. Tervlapok

- *R-1 Helyszínrajz*
- *R-2 Fakivágási tervlap*
- *R-3 Tervezett állapot*

II. Növényértékelés, kimutatás

- *Meglévő növények állapotértékelése*
- *Legjellemzőbb növényfajok értékelése*
- *Kivágandó növények jellemzése*
- *Mennyiségi és méretkimutatás*